

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30/1, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

2011-02-01 Nr. (123) LR - 866
Į 2010-12-08 Nr. 3R-2390

DĖL JŪSŲ PASIŪLYMO

Teisingumo ministerija išnagrinėjo Jūsų 2010 m. gruodžio 8 d. raštą. Dėkojame Jums už išreikštą iniciatyvą bei pateiktus pasiūlymus dėl teisės aktų tobulinimo.

Jūs siūlote pakeisti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymą (toliau – ABTĮ), numatant, kad į administracinį teismą besikreipusioji ir pralaimėjusioji šalis atlygintų teismo išlaidas, taip siekiant išvengti piktnaudžiavimo teisminės gynybos teise.

Pritariame Jūsų nuomonei, kad šiuo metu egzistuoja problema, kai administraciniai teismai yra apkraunami akivaizdžiai nepagrįstais reikalavimais (skundais), kurie vilkina teismo procesą, jį padarydami neekonomišku. Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, jog įstatymai garantuoja asmenims teisę kreiptis teisminės gynybos, tačiau šia teise turi būti naudojamosi sąžiningai ir ja neturi būti piktnaudžiuojama. Teismų sistema yra skirta realiai apginti asmenų pažeidžiamas teises, išspręsti tarp asmenų kylančius ginčus ir ja neturi būti naudojamosi nepagrįstam ir vien formaliu bylinėjimusi. Pažymėtina, kad šiuo metu galiojančio ABTĮ 40 straipsnio 4 dalis numato teismo galimybę iš asmens, kuris kreipiasi į teismą be rimto pagrindo arba dažniau kaip vieną kartą per mėnesį, kai toks kreipimasis iš esmės tampa vien tik formaliu bylinėjimusi, neturint intereso sąžiningai apginti savo pažeistas teises bei teisėtus interesus, pareikalauti sumokėti žyminį mokestį. ABTĮ šeštame skirsnyje, reglamentuojančiame išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu, tvarką, numatyta, kad *šalių neįmokėtos sumos, išmokėtinės kaip išlaidos, susijusios su bylos nagrinėjimu, priteisiamos į teismo specialią sąskaitą iš proceso šalies, kurios nenaudai priimtas sprendimas, arba iš proceso šalių proporcingai patenkintų ir atmestų reikalavimų dydžiui* (ABTĮ 43 straipsnio 7 dalis). ABTĮ 44 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad *procesu*

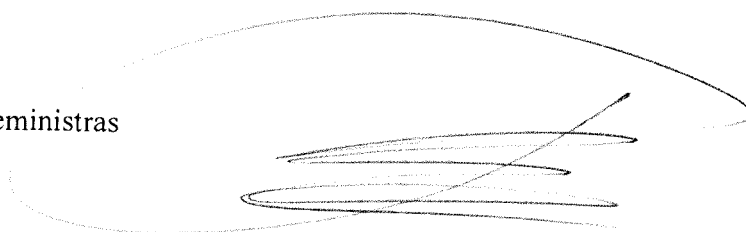

šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę gauti iš kitos šalies savo išlaidų atlyginimą. Be to, proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę reikalauti atlyginti jai ir atstovavimo išlaidas (ABTĮ 44 straipsnio 6 dalis).

Pritariame Jūsų nuomonei, jog būtina kovoti su piktnaudžiavimu teisminės gynybos teise administraciniame procese, tačiau manome, jog tinkamas ir efektyvus kovos būdas su šiuo negatyviu reiškiniu yra ne įpareigojimo asmeniui atlyginti teismo išlaidas įstatyme įtvirtinimas, bet kiti būdai, pavyzdžiui, numatant teismo teisę skirti asmeniui baudą ar pan. Atkreipiame dėmesį, jog Lietuvos administraciniai teismai, nagrinėdami asmens ginčus su viešąja administracija dėl jos priimtų administracinių aktų, atlieka klasikinę ir esminę administracinių teismų funkciją, kurios tikslas – apsaugoti asmens teises kilus ginčui su valstybe. Pastaruoju metu nuosekliai siekiama, kad administracinių teismų sistema tarnautų žmogaus teisių ir laisvių apsaugai, gintų asmenų teises nuo neteisėtų valdžios institucijų (pareigūnų) veiksmų (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo metinis pranešimas, 2009). Todėl siekiama, kad teisinis reguliavimas sudarytų kiek įmanoma palankesnes sąlygas asmeniui ginti savo teises, net skatintų asmenis kreiptis į administracinį teismą dėl valstybės institucijų veiksmais ar neveikimu galimai pažeistų teisių ir teisėtų interesų. Tuo tarpu galimos teismo išlaidų naštos perkėlimas pareiškėjui neatitiktų minėtų siekių.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad šiuo metu yra rengiamos Administracinių bylų teisenos įstatymo pataisos, kuriomis siūloma išplėsti ABTĮ 84 straipsnio 1 dalyje numatytą skiriamų baudų sąrašą, numatant teismo galimybę skirti proceso dalyviui baudą, jeigu jis piktnaudžiauja procesu, kas, tikėtina, lemtų operatyvesnę bylų nagrinėjimą administraciniame procese.

Teisingumo viceministras

Tomas Vaitkevičius